

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/117/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216213157
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4216213157.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: F. A., nar. XX.X.XXXX, bytom A. - W., K. XXXX/XX, o zaplatenie 3.424,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13Csp/50/2016-197 zo dňa 10. septembra 2019, v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 13Csp/50/2016-252 zo dňa 24. septembra 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti výroku týkajúcej sa úroku 24,5% ročne zo sumy 1 968,60 eur od 01.05.2016 do zaplatenia m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úroky 24,5% ročne zo sumy 1 968,60 eur od 01.05.2016 do 12.05.2019 v sume 1 462,77 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, keď vo zvyšnej časti požadovaných úrokov žalobu z a m i e t a.

V napadnutej časti výroku týkajúceho sa zaplatenia poplatkov vo výške 14,38 eur rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

V časti výroku o náhrade trov konania strán sporu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,60%, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 8.8.2016 si Poštová banka, a.s. ako pôvodný žalobca uplatnila voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy vo výške 1.968,60 eur s úrokom vo výške 381,06 eur, s úrokom z omeškania vo výške 1.060,55 eur, s 24,5% úrokom ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia, s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia, s poplatkami vo výške 14,38 eur a náhradu trov konania. Uplatnený nárok pôvodný žalobca odôvodnil tým, že 23.5.2013 uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere č. 9900538513, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanej zo strany pôvodného žalobcu poskytnutý úver vo výške podľa zmluvy, pričom sa žalovaná zaviazala vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach, s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“, vyhotovenej ku dňu 30.4.2016. V dôsledku omeškania žalovanej vzniklo pôvodnému žalobcovi v zmysle Obchodných podmienok pre úver právo požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Poštová banka, a.s. ako pôvodný žalobca si toto právo uplatnila na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanej, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver pôvodnému žalobcovi úrok, pričom v zmluve je dojednaná sadzba vo výške 24,5% ročne. Dátum začatia úročenia od 1.5.2016 je dátum nasledujúci po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa

30.4.2016, v ktorej je špecifikovaná pohľadávka vrátane vyčíslených úrokov. Poplatky vo výške 14,38 eur predstavujú náklady, ktoré vyplývajú zo Sadzobníka poplatkov. Žalobca za dôkaz označil zmluvu o úvere, Obchodné podmienky pre úver, Všeobecné obchodné podmienky, listinu Aktuálny stav úveru, výzvu na úhradu dlžnej sumy, Sadzobník poplatkov. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 13.6.2017, uzavretej medzi Poštovou bankou, a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION a.s. ako postupníkom, postupca postúpil okrem iného uvedenej spoločnosti postupníka aj pohľadávku voči žalovanej. Súd na návrh postupníka uznesením zo 17.8.2017 rozhodol o pripustení zmeny na strane žalobcu tak, že na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť BENCONT COLLECTION a.s. ako nový žalobca. V poradí prvým rozsudkom z 19.9.2017 súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.561,44 eur (istina 1.968,60 eur + úrok do zosplatnenia 369,42 eura + úrok z omeškania do zosplatnenia 11,64 eura + úrok z omeškania z 2.338,02 eura od 29.7.2014 do 30.4.2016 vo výške 211,78 eura) s 5,15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia. Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 2.561,44 eur, ako aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania, v časti 24,5% úroku ročne od 1.5.2016 a v časti poplatkov vo výške 14,38 eur zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal 49,66 % náhradu trov konania. Na základe odvolania žalobcu proti zamietajúcemu výroku v časti 24,5% úroku ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia ako aj v časti poplatkov vo výške 14,38 eur Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8Co/301/2018-160 z 25.4.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd súdu prvej inštancie čiastočnú nepreskúmateľnosť rozsudku v zamietajúcej časti pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia, čím došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces. Súd opätovne vo veci pojednával dňa 10.9.2019 v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu ako aj riadne - fikciou - predvolanej žalovanej z adresy jej trvalého pobytu evidovaného v Registri obyvateľov SR, na ktorej žalovanú nepoznajú ani susedia a žalovaná nemá ani na schránke a ani na zvončeku menovku, ako to vyplýva z výsledku šetrenia príslušníkmi polície, o ktoré súd políciu požiadal na základe pokynu odvolacieho súdu z 5.11.2018. Súd už aj pri doručovaní žaloby s prílohami žalovanej na evidovanú adresu trvalého pobytu bol neúspešný a ani lustráciou v Sociálnej poisťovni, či v evidencii ZVJS, sa nepodarilo súdu zistiť aktuálnu adresu pobytu žalovanej, ktorá by bola iná ako evidovaná, preto súd žalobu s prílohami doručoval žalovanej v súlade s § 116 ods. 2 CSP a predvolania na pojednávania ako aj v poradí prvý rozsudok doručoval žalovanej v súlade s § 116 ods. 3 CSP na adresu evidovaného trvalého pobytu žalovanej. Po zrušení v poradí prvého rozsudku z 19.9.2017 v napadnutej zamietajúcej časti odvolacím súdom, predmetom konania zostal nárok žalobcu v časti 24,5% úroku ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia ako aj v časti poplatkov vo výške 14,38 eur a vyčíslených úrokov z omeškania nad sumu 211,78 eura.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom súd prvej inštancie vo veci opätovne takto rozhodol:

Súd žalobu v časti 24,5% úroku ročne od 1.5.2016 a v časti poplatkov vo výške 14,38 eur zamietal. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 49,66 % náhradu trov celého konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

3. Svoje rozhodnutie v zostávajúcom predmete konanie prvoinštančný súd odôvodnil nasledovne:

Súd opätovne uvádza, že pokiaľ sa v úverovej zmluve žalovanej nespomínajú žiadne poplatky a ani podmienky, za ktorých by veriteľovi žalovanej vznikol na ne nárok, s poukazom na § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 23.5.2013 veriteľovi žalovanej nevznikol nárok na poplatky uplatnené žalobou vo výške 14,38 eur. Úverová zmluva žalovanej podľa textu nemá žiadne neoddeliteľné súčasti, preto súčasťou úverovej zmluvy nie sú ani Všeobecné obchodné podmienky, ani Obchodné podmienky pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička-šikovná rezerva, či Sadzobník poplatkov, ktorými by sa s poukazom na bod 2 predmetnej úverovej zmluvy mali riadiť právne vzťahy neupravené ZoÚ. Žalobca netvrdil a nepreukázal, že by Všeobecné obchodné podmienky, či Obchodné podmienky pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička-šikovná rezerva, či Sadzobník poplatkov boli pred uzavretím zmluvy odovzdané žalovanej spotrebiteľke, aby sa mohla s nimi oboznámiť. V súvislosti s touto podmienkou súd poukazuje aj na rozsudok Súdného dvora EÚ C- 42/15, ktorý v bodoch 29- 34 odôvodnenia konštatuje, že 29 V tejto súvislosti je v prvom rade potrebné pripomenúť, že podľa článku 10 ods.1 prvého pododseku smernice 2008/48 sa zmluvy o úvere vypracujú písomne alebo na inom trvalom nosiči. 30 Uvedená smernica však žiadnym spôsobom neuvádza, že zmluvy o úvere, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, musia byť vyhotovené v jedinom dokumente. 31 Ako vyplýva z článku 10 ods.2 smernice

2008/48 v súlade s odôvodnením 31 tejto smernice, požiadavka zrozumiteľne a stručne uviesť v zmluve o úvere, vyhotovenej písomne alebo na inom trvalom nosiči, náležitosti uvedené týmto ustanovením je nevyhnutná na to, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami. 32 Táto požiadavka prispieva k dosiahnutiu cieľa sledovaného smernicou 2008/48, ktorý spočíva v úplnej harmonizácii v niekoľkých kľúčových oblastiach spotrebiteľských úverov, ktorá sa považuje za potrebnú na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v Únii zabezpečila vysoká a rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov a aby sa uľahčil vznik riadne fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61). 33 Hoci vzhľadom na tento cieľ nemusia byť všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods.2 smernice 2008/48 nevyhnutne obsiahnuté v jedinom dokumente, je pritom potrebné poznamenať, že vzhľadom na odsek 1 tohto článku musia byť všetky náležitosti, ktoré vymenúva tento odsek 2, vyhotovené písomne alebo zachytené na inom trvalom nosiči a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. 34 Keďže všetky náležitosti upravené v článku 10 ods.2 smernice 2008/48 musia byť uvedené zrozumiteľne a stručne, ako v podstate uviedla generálna advokátka v bode 52 svojich návrhov, je nevyhnutné, aby zmluva o úvere obsahovala jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy, aby sa mohol skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami. S poukazom na uvedené súd opätovne zamietol žalobu v časti poplatkov vo výške 14,38 eur ako nedôvodnú. V ustanovení § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je upravený začiatok doby, od ktorej je dlžník povinný platiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky v dojednanej výške. V ustanovení § 503 Obchodného zákonníka je zákonom upravená splatnosť úrokov z poskytnutých (použitých) peňažných prostriedkov. Podľa § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Pokiaľ veriteľ žalovanej postupom podľa § 565 OZ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 9.7.2014, podľa názoru súdu s poukazom na § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka zostal nepreukázaným nárok žalobcu na 24,5% úrok ročne zo sumy 1.968,60 eur od 1.5.2016 do zaplatenia v súvislosti so zmluvou č. 9900538513. Riadny úrok z úveru predstavuje odplatu pre veriteľa za užívanie istiny úveru dlžníkom po dohodnutú dobu - do konečnej splatnosti úveru. Využitím práva predčasného zosplatenia úveru zo strany veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka dochádza k zmene obsahu záväzku spotrebiteľa ako dlžníka, ktorý stráca výhodu splátok splatných do termínu konečnej splatnosti. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru čerpané peňažné prostriedky už dlžník nemá právo užívať po dobu pôvodne v úverovej zmluve dohodnutú - do konečnej splatnosti, ale dlžnú sumu čerpania musí dlžník vrátiť veriteľovi predčasne s úrokmi, ktoré sa jej týkajú, keďže splatnosť zvyšku čerpaných úverových prostriedkov a úroku, ktorý sa tohto zvyšku týka, nastala s poukazom na § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ, v danom prípade k 9.7.2014. Potom veriteľovi, s poukazom na § 503 ods. 1 posledná veta Obchodného zákonníka patria, spolu s dlžnou úverovou istinou (v danej veci už právoplatne prisúdenou), dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy vo výške vyčíslenej ku dňu ich predčasnej splatnosti, teda vo výške vyčíslenej k 9.7.2014, kedy nastala ich splatnosť. Súd o tejto časti nároku žalobcu už právoplatne rozhodol, keď uplatnený nárok žalobcu na vyčíslenú dlžnú úverovú istinu a na dlžný úrok žalobcom vyčíslený ku dňu predčasnej splatnosti (k 9.7.2014) považoval za dôvodný a žalobcovi ho priznal vo vyhovujúcom výroku v poradí prvého rozsudku vo veci. Za omeškanie dlžníka s úhradou predčasne splatného úveru spolu so splatným úrokom veriteľovi vzniká (len) nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ. Podľa názoru súdu, právnu úpravu z § 503 ods. 1 prvá a posledná veta Obchodného zákonníka nemožno vykladať tak, že veriteľovi dlžníka vzniká za dobu po predčasnom zosplatení (dlžnej) sumy čerpaných úverových prostriedkov podľa § 565 OZ, ktoré má za následok aj splatnosť úroku, nárok na (ďalší) úrok, keďže citované zákonné ustanovenie jednoznačne upravuje moment splatnosti úrokov z dlžnej sumy čerpaných úverových prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že splatnosť úrokov súvisí so záväzkom (predčasne) vrátiť čerpané peňažné prostriedky a nie s momentom reálneho zaplatenia čerpaných peňažných prostriedkov, s výnimkou predpokladanou v § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Názor konajúceho súdu o (ne)dôvodnosti nároku žalobcu na ďalší úrok z úveru po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru je v súlade s rozhodnutiami iných (a vyšších) súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/355/2017 - 85 z 11.4.2018, č.k. 6Co/179/2017 - 71 z 13.12.2017, č.k. 25Co/307/2013-51 z 22.1.2014, č.k. 5Co/175/2013-146 z 30.4.2014, sp. zn. 9Co/255/2017 z 15.3.2018, sp. zn. 5Co/112/2018 z 27.3.2019, sp. zn. 5Co/68/2018 z 30.1.2019, sp. zn. 25Co/94/2018 z 20.3.2019, uznesenie sp. zn. 9Co/147/2018 zo 14.2.2019, ale aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Co 30/2012-145 z 30. 5. 2012 a v súvislosti s ním aj uznesenie Ústavného súdu

SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 z 18.9.2012, v ktorých bola právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Názor konajúceho súdu je zhodný s názorom zaujatým aj v odbornej právnickej literatúre - PAGÁČ, L. Komentár k § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. In: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 ? 880. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015 str. 2293 („Podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. V opačnom prípade by na ťarchu účastníka dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Nie je rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo ak veriteľ využije právo požadovať celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 OZ. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, po ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškanie dlžníka, motiváciou, čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Aj dohody, ktoré obsahujú právo veriteľa na zmluvné úroky za čas omeškania dlžníka, odporujú účelu zákona, a preto ich treba považovať za neprípustné.“). S poukazom na uvedené súd opäť zamietol žalobu aj v časti osobitne žalovaného nároku žalobcu na 24,5% úrok ročne od 1.5.2016 ako nedôvodný. V spore bol žalobca len čiastočne úspešný (74,83%), pričom neúspech žalobcu v časti istiny, ale aj v časti 24,5 % úroku (ktorý po vyčíslení za obdobie od 9.7.2014 len do podania žaloby predstavuje sumu vo výške 1.005,58 eur), či úroku z omeškania je úspechom žalovanej (25,17%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu. S poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP súd o náhrade trov celého (aj odvolacieho) konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi priznal 49,66% náhradu trov konania.

4. Dopĺňacím (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom prvoinštančný súd takto rozhodol:

Okresný súd Komárno dopĺňa prvý výrok rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13Csp/50/2016 - 197 z 10.9.2019 o druhú vetu v znení: Súd žalobu v časti vyčísleného úroku z omeškania nad sumu 211,78 eur zamietla.

5. Toto rozhodnutia súd prvej inštancie odôvodnil nasledovne:

Z dôvodu, že žalobca napadol odvolaním aj rozsudok z 10.9.2019, súd spis predložil odvolaciemu súdu. Krajský súd v Nitre podaním z 19. mája 2020 spis vrátil prvoinštančnému súdu ako predčasne predložený z dôvodu, že napadnutým rozsudkom nebolo rozhodnuté o celej veci, keď prvý rozsudok na č. I. 104 bol (v druhom výroku) zrušený na č. I. 160 v celej zamietajúcej časti. Po opätovnom predložení spisu na odvolacie konanie s poukazom súdu prvej inštancie na rozsah v poradí prvého odvolania žalobcu, Krajský súd v Nitre v podaní z 1.7.2020 uviedol, že Z rozhodnutia odvolacieho súdu na č.l. 160 jednoznačne vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie na č.l. 104 bol zrušený v celej zamietajúcej časti a bez ohľadu na to, či toto rozhodnutie bolo vecne správne (s ohľadom na rozsah odvolania), je pre Váš súd (oba súdy) záväzná. S poukazom na uvedený názor Krajského súdu v Nitre, súd v súlade s § 225 ods. 1, 2 CSP na pojednávaní dňa 24.9.2020 vyhlásil dopĺňací rozsudok, ktorým doplnil prvý výrok rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13Csp/50/2016 - 197 z 10.9.2019 o druhú vetu a žalobu v časti vyčísleného úroku z omeškania nad sumu 211,78 eur opätovne zamietol. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na dlžný úrok z omeškania vo výške 1.060,55 eur, ktorú sumu špecifikoval dodatočne výpočtom vo vyjadrení doručenom súdu dňa 10.12.2018 tak, že túto tvorí úrok z omeškania za obdobie od 9.7.2014 (deň vyhlásenia predčasnej splatnosti) do 30.4.2016 a zmluvný úrok za rovnaké obdobie. Avšak žalobca si žalobou uplatnil osobitne nárok na vyčíslené úroky (v tejto časti súd žalobe vyhovel) a osobitne si uplatnil nárok na vyčíslené úroky z omeškania, ktoré predstavujú iný inštitút ako úroky. Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú nielen úroky, ale aj úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Doplnenie žaloby o skutočnosti, z ktorých by bolo zrejme ako veriteľ dospel k sume uplatneného nároku na vyčíslené úroky z omeškania nemení nárok uplatnený (len) na úroky z omeškania vyčíslené za obdobie od 9.7.2014 do 30.4.2016 aj za nárok na zmluvné úroky vyčíslené za obdobie od 9.7.2014 do 30.4.2016, najmä keď nárok na úroky z omeškania a nárok na zmluvné úroky predstavujú dva rôzne hmotnoprávne nároky a nemôžu byť včlenené len do

jedného z nich. Navyše, prípadná zmena žaloby, hoc aj doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (§ 140 ods. 2 CSP), je v konaní voči žalovanému spotrebiteľovi s poukazom na § 294 CSP v spotrebiteľských sporoch aj vylúčená. Z uvedeného je preto zrejmé, že žalobca si neuplatnil nárok na zmluvné úroky za obdobie od 9.7.2014 do 30.4.2016.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie, nie však dopĺňací rozsudok resp. výrok v ňom obsiahnutý, včas podaným odvolaním napadol len žalobca, domáhajúci sa jeho zrušenia (a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie) alebo jeho zmeny tak, aby jeho žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu požadovaného úroku 24,5% ročne od 1.5.2016 a v časti poplatkov vo výške 14,38 eura s priznaním mu náhrady trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia. Ohľadom odvolacích dôvodov poukázal na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Podľa jeho názoru je opätovne aj predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné, keď právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé, keď rovnako je arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel záver, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru on už nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Je zrejmé, že súd má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnych predpisov zjavne naplnené nebolo. Prvoinštančný súd vo svojom odôvodnení uviedol množstvo rozhodnutí, ale žiadne ustanovenie zákona, z ktorého by pri zamietnutí vychádzal, keď v tejto súvislosti on uvádza rozhodnutie Najvyššieho súdu 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.7.2019, z ktorého rozhodnutia vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. V prípade zmluvného úroku ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, teda s poskytnutím úveru bol späť aj nárok na zmluvné úroky, ktorého nároku si bol žalovaný vedomí a svojím podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok, ktorý predstavuje cenu úveru a teda dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosti platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatenie úveru, teda táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. V zmysle bodu 6.4 Obchodných podmienok bola banka oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke. K zániku dohodnutého záväzku žalovaného neprišlo. Ad absurdum v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov, keď nepoctivý dlžník by nemal mať súdom poskytnutú ochranu. Nesúhlasí ani s tvrdením súdu o tom, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa, keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť teda o dvojité sankcionovanie. Inštitút ochrany spotrebiteľa neznamena jeho absolútnu ochranu v tom zmysle, že by sa mohol ex post dovolávať neplatnosti svojich právnych úkonov, ktoré urobil dobrovoľne, keď neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Pod zámienkou narovnávania prirodzených nerovností dochádza k narušeniu princípu rovnosti strán konania a „úsluhám“ slabším zmluvným stranám.

7. Vyjadrenie k podanému odvolaniu podané nebolo.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejne vyhláseným rozsudkom viazaným rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu a dospel k záveru, že vo veci je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a § 388 CSP rozhodnúť tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď súd prvej inštancie daný skutkový stav nesprávne právne posúdil.

9. Odvolací súd pri prejednaní veci, v zmysle článku 2 Civilného sporového poriadku upravujúceho princíp právnej istoty v rozhodovaní, aplikoval ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, teda vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020, v ktorom súdnom rozhodnutí dovolací súd uviedol nasledovné závery:

10. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo

zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods.6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere §497 a nasledujúce. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods.2 OZ).

11. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňujú navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

12. Vychádzajúc z uvedených záverov z označeného rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré odvolací súd si osvojil a ako ustálenú rozhodovaciu prax aplikoval, mal potom odvolací súd za to, že žalobcovi prináleží aj požadovaný 24,5% ročný úrok z istiny úveru (jej zostatku) za čas po predčasnej splatnosti úveru dňa 9.7.2014, t.j. za čas od 10.7.2014, resp. 1.5.2016 až do zaplatenia, avšak najdlhšie do dňa 12.5.2019 t.j. v sume 1.462,77 eura (preto nárok na zmluvný úrok po tomto dátume vo zvyšku zamietol), ktorý deň bol

v úverovej zmluve strán sporu dojednaný ako deň splatnosti úveru v prípade jeho riadneho splácania. Požiadavku žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku až do úplného reálneho vrátenia finančnej čiastky z úveru žalovanou považoval odvolací súd, napriek zmluvnému dojednaniu strán sporu, za dojednanie porušujúce ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (citovaný súdom prvej inštancie), ktoré zmluvné dojednanie ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná. Z obsahu spisu (vyjadrení strán sporu) nevyplývalo, že by zo strany žalovanej po prvom rozsudku súdu prvej inštancie až do druhého rozhodovania odvolacieho súdu (do tohto rozhodnutia) bolo žalobcovi niečo (ďalšie) plnené. Čo sa týka poplatkov v sume 14,38 eura, k týmto žiadne odvolacie dôvody žalobcu jednak nesmerovali a v tejto časti považoval odvolací súd prvoinštančný rozsudok za vecne správny (z dôvodov v ňom uvedených, s ktorými sa plne stotožnil), preto v tejto časti predmetu konania zamietajúci rozsudok potvrdil.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).